

Kommunstyrelsen

Granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt

De förtroendevalda revisorerna i Tyresö kommun har givit PwC i uppdrag att genomföra en granskning av ovanstående område.

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att kommunstyrelsen utövar sin uppsiktsplikt på ett ändamålsenligt sätt när det gäller nämnderna. Uppsiktsplikten över kommunala bolag och kommunalförbund bedöms däremot inte i alla delar vara ändamålsenlig. Nedan utvecklas vår sammanfattande bedömning kopplat till de fyra formulerade kontrollmålen.

- Kommunstyrelsens uppsiktsplikt har formaliserats via aktuella och ändamålsenliga styrdokument, förutom när det gäller förbundsordningen för Södertörns brandförsvarsförbund som inte reglerar styrning och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet. Detta utifrån kommunallagens innehållsmässiga krav på en förbundsordning.
- Uppföljning och rapportering till kommunstyrelsen fungerar på ett tillfredsställande sätt när det gäller nämndernas verksamhet, men inte när det gäller de kommunala bolagen och kommunalförbunden. De brister som identifierats gäller redovisning till kommunstyrelsen av de helägda bolagens styrelseprotokoll samt delårsrapport per april. Vidare finns det brister i redovisningen till kommunstyrelsen av direktionsprotokoll och de ärenden som kommunalförbunden expedierar till kommunen.
- Kommunstyrelsen har en tillräcklig uppsikt över den verksamhet som bedrivs av nämnderna. När det gäller uppsikten över kommunala bolag och kommunalförbund bedöms den inte fullt ut vara tillräcklig. De brister som konstaterats gäller främst den formella rapporteringen till kommunstyrelsen, både när det gäller kommunala bolag och kommunalförbund. Formella brister finns även när det gäller rutiner kring och formell prövning av huruvida den verksamhet som bolagen har bedrivits under föregående kalenderår har varit förenligt med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
- Tillräckliga åtgärder har vidtagits av kommunstyrelsen med anledning av tidigare granskningar inom området, förutom när det gäller att utarbeta rutiner kring hur den årliga prövningen av bolagens verksamhet utifrån det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna. Någon formell prövning, enligt ovan, har inte heller genomförts av kommunstyrelsen när

det gäller bolagens verksamhet för 2013 till 2015. Detta är otillfredsställande eftersom det är fråga om ett lagkrav som gäller fr o m 2013-01-01.

Sammantaget kan vi konstatera att kommunens styrmodellen har utvecklats över tid. Det är positivt att en årlig översyn sker av styrmodellen och att strategidagar genomförs, där både kommunstyrelsen och nämndpresidierna delar. Detta arbetssätt är inbyggt i styrprocessens årshjul, vilket bidrar till att säkerställa att styrmodellen anpassas utifrån nya förutsättningar och därigenom är ett "levande" dokument.

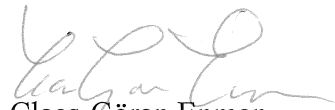
Förutsättningarna och formerna för kommunstyrelsens uppsiktsplikt regleras vidare i den årliga kommunplanen, vilken utarbetas utifrån kommunens styrmodell. Vidare kan vi konstatera att den uppsiktsplikt som kommunstyrelsen utövat gentemot nämnderna under 2015 har skett på ett ändamålsenligt sätt, utifrån styrprocessens årshjul, kommunplanen och övriga politiskt fastställda styrdokument. I detta sammanhang vill vi även framhålla att kvalitetsenhetens granskningar, som är fristående från nämnderna och som styrs av kommunstyrelsen via en årligen fastställd granskningsplan, är ett bra komplement till styrelsens mer övergripande uppsiktsplikt.

Utifrån granskningsresultat, och för att ytterligare utveckla förutsättningarna och formerna för kommunstyrelsen uppsiktsplikt över bolag och kommunalförbund, rekommenderar vi:

- Att kommunen tillsammans med övriga medlemskommuner aktualiserar en översyn av förbundsordningen för Södertörns brandförsvärsförbund. Detta eftersom förbundsordningen inte ger de formella förutsättningarna för styrning och insyn i ekonomi och verksamhet, enligt kommunallagens innehållsmässiga krav på en förbundsordning.
- Att kommunens delårsrapport per april kompletteras med en form av koncernöversikt, där de helägda bolagens delårsresultat och årsprognos anges inkl väsentliga händelser. Vidare behöver styrelseprotokollen från bolagen löpande delges kommunstyrelsen som ett anmälningsärende.
- Att det säkerställs att de protokoll och ärenden som kommunalförbunden expedierar till kommunen, även formellt delges kommunstyrelsen som anmälningsärenden. Vidare bör kommunen, tillsammans med övriga medlemskommuner i de två förbunden, verka för en enhetlighet kring vilka ärenden som ska expedieras.
- Att kommunstyrelsen fastställer rutiner kring hur den årliga prövningen ska ske av huruvida den verksamhet som bolagen bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna (former, tidpunkt, krav på underlag från bolagen etc). Dessa rutiner ingår lämpligtvis i kommunplanen eller i en separat företagspolicy, vilket är ett övergripande styrdokument som många kommuner utarbetat inom området. Vidare behöver säkerställas att denna formella prövning genomförs avseende bolagens verksamhet för 2015.

Revisorerna översänder rapporten och önskar skriftligt få del av styrelsens yttrande med anledning av granskningsresultatet senast 2016-10-14. Yttrandet tillställs revisorerna via Tyresö kommuns kanslifunktion inom kommunledningskontoret.

För Tyresö kommuns revisorer

Claes-Göran Enman
Ordförande

För kännedom
Kommunfullmäktiges presidium